

Sygnatura akt I C 303/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia S.R. Agata Kłosińska

Protokolant: asystent sędziego Julia Kapczyńska

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą
w W.

o zadośćuczynienie w kwocie 5.586 zł i odszkodowanie w kwocie 414 zł

1) zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki J. P.:

a) kwotę 5.586 zł (pięć tysięcy pięćset osiemdziesiąt sześć złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 13 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty;

b) kwotę 161,50 zł (sto sześćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami

i. od kwoty 147,50 zł (sto czterdzieści siedem złotych pięćdziesiąt groszy) od dnia 13 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty,

ii. od kwoty 14 zł (czternaście złotych) od dnia 9 maja 2014 roku do dnia zapłaty;

2) umarza postępowanie w zakresie kwoty 252,50 zł (dwieście pięćdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt groszy);

3) oddala powództwo w pozostałej części;

4) zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki J. P. kwotę 1.217 zł (tysiąc dwieście siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów procesu;

5) nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 925,52 zł (dziewięćset dwadzieścia pięć złotych pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 303/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 kwietnia 2014 r. skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., powódka J. P. wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 5.586 zł tytułem zadośćuczynienia i kwoty 414 zł tytułem

odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi od powyższych kwot od dnia 8 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku mogące powstać w przyszłości. Nadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wywozowała, że powyższe żądania pozostają w związku ze szkodą w postaci urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu, urazem kręgosłupa oraz ogólnym potłuczeniem, jakiej doznała w następstwie zdarzenia z dnia 6 czerwca 2013 roku - upadku w autobusie MPK linii 75 na skutek manewru gwałtownego hamowania wykonanego przez jego kierowcę. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność wypłacając w toku postępowania likwidacyjnego na rzecz powódki kwotę 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Kwota ta nie rekompensuje doznanych przez powódkę cierpień fizycznych oraz psychicznych i dlatego w niniejszym postępowaniu dochodzi ona zapłaty uzupełniającego zadośćuczynienia, nadto odszkodowania w kwocie 414 zł z powodu poniesionych kosztów leczenia oraz konieczności korzystania z pomocy osób trzecich.

/pozew - k. 3-7/

W odpowiedzi na pozew z dnia 22 maja 2014 r., pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego na zasadach ogólnych. W uzasadnieniu pisma procesowego wyjaśnił, że nie kwestionuje zasady swej odpowiedzialności za skutki wypadku, stwierdził jednak, iż dalsza kwota dochodzona pozwem tytułem zadośćuczynienia jest zawyżona w stosunku do krzywdy, jakiej doznała powódka

w wyniku wypadku. Ponadto koszty pomocy osób trzecich dochodzone przez powódkę są rażąco wygórowane biorąc po uwagę fakt, iż powódka nie korzystała z fachowej opieki ale opieki świadczonej przez członków rodziny.

/odpowiedź na pozew - k. 45-46/

W piśmie procesowym złożonym na rozprawie dnia 29 września 2015 r. pełnomocnik powódki cofnął powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w części

w zakresie dochodzonego odszkodowania – tj. w zakresie kwoty 252,50 zł. Wskazał, iż na dochodzoną kwotę odszkodowania – 161,50 zł składa się kwota 100 zł stanowiąca koszt zakupu leków oraz kwota 61,50 zł stanowiąca koszt pomocy osób trzecich.

/pismo procesowe z 29.09.2015 r. k. 153-154, protokół rozprawy z dnia 29.09.2015 r., 155-158/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 czerwca 2013 r. w Ł., na skrzyżowaniu alei (...) i alei (...) autobus MPK marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) linii 75 prowadzony przez kierowcę L. M. wykonał manewr gwałtownego hamowania. W jego wyniku jadąca nim pasażerka J. P. przewróciła się na podłogę doznając obrażeń ciała oraz utraty przytomności. Powódka podczas jazdy autobusem, z uwagi na brak wolnych miejsc siedzących, stała trzymając się poręczy.

Karetka pogotowia ratunkowego, która przyjechała na miejsce zdarzenia zabrała powódkę do I Szpitala Miejskiego im doktora E. S. w Ł.. J. P. została przyjęta na Oddział (...) Ogólnej gdzie przebywała przez okres 6 dni tj. – do dnia 11 czerwca 2013 roku.

Właściciel pojazdu w którym doszło do zdarzenia – Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. korzystało

z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

W toku postępowania likwidacyjnego, w dniu 24 stycznia 2014 r. pozwany przyznał powódce kwotę 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a w dniu 7 kwietnia 2014 roku kwotę 52,50 zł tytułem kosztów opieki oraz kwotę 200 zł tytułem kosztów związanych z leczeniem.

W dacie zdarzenia powódka miała 75 lat.

/okoliczności bezsporne/

Na skutek zdarzenia powódka doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 % według punktu 10a Załącznika do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania (Dz.U.2002.234.1974 ze zm.).

Powódka wymagała pomocy osób trzecich w zakresie czynności życia codziennego w wymiarze jednej godziny dziennie przez okres 4 tygodni oraz okresowej kontroli u neurologa.

/dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii k. 96, dowód z uzupełniającej opinii biegłego neurologa, k. 131-132/

Średnia dzienna stawka wynagrodzenia za godzinę opieki nad chorym w dni powszednie wynosiła w okresie od lipca 2009 roku do dnia 30 czerwca 2013 roku - 9,50 zł, a od lipca 2013 roku do chwili obecnej – 11 zł. W soboty, niedziele i święta stawka pełnej odpłatności za usługi opiekuńcze wynosi 200% stawki w dni powszednie.

/pismo z (...) Komitetu Pomocy (...), k. 22/

Powódka przyjmowała leki przeciwbólowe oraz przeciwotępienne – nootropowe, których koszt w okresie pierwszych trzech miesięcy po urazie wynosił 80 zł miesięcznie, a w kolejnych miesiącach 60 zł miesięcznie.

/dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii k. 96, dowód z uzupełniającej opinii biegłego neurologa, k. 131-132/

Powódka po wypadku korzystała z pomocy rodziny i sąsiadów. Przez okres jednego miesiąca nie wykonywała samodzielnie żadnych prac domowych. Za świadczoną powódce pomoc jej syn kupował różne prezenty przykładowo jedzenie. Ich koszt wyniósł łącznie około 1.200 – 1.500 zł.

Powódka obecnie skarży się na zawroty głowy i bóle głowy. Rozwinął się u niej lęk przed środkami komunikacji. Nadal bierze leki przeciwotępienne oraz okresowo leki przeciwbólowe. Leczy się również prywatnie u neurologa. Koszt prywatnej wizyty u neurologa to wydatek rzędu 200 zł.

/dowód z przesłuchania powódki k. 158, dowód z zeznań świadka T. D., dowód z zeznań świadka I. J., k. 156/

Rokowania co do stanu zdrowia powódki są pomyślne. W aspekcie neurologicznym nic nie wskazuje na to aby w przyszłości z powodu przedmiotowego wypadku wystąpiły inne niekorzystne dla zdrowia powódki następstwa.

/dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii k. 96/

Ustalenia stanu faktycznego Sąd poczynił w oparciu o zgromadzone w aktach dokumenty lub ich kserokopie, opinie biegłego z zakresu neurologii – podstawową i uzupełniającą, nadto w zakresie skutków zdarzenia dla zdrowia i funkcjonowania powódki J. P. uzupełniając w oparciu o dowód z jej przesłuchania oraz dowód z zeznań świadków: T. D. i I. J..

Należy podkreślić, iż wnioski biegłego neurologa są stanowcze, nadto uzasadnione z punktu widzenia argumentacji medycznej, poprzedzonej dokładnym badaniem przedmiotowym powódki, dlatego też stanowiły podstawę ustaleń faktycznych odnośnie skutków wypadku z dnia 6 czerwca 2013 r. dla zdrowia powódki w szczególności w zakresie wysokości doznanego przez nią uszczerbku, jak również odnośnie uzasadnionych kosztów leczenia oraz kosztów koniecznej pomocy osób trzecich.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Według art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Również zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t. ze zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani – na podstawie prawa – do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę. W tej sprawie podstawą odpowiedzialności sprawcy szkody był przepis art. 436 § 2 k.c.

W sprawie bezspornym jest, że Miejskie Przedsiębiorstwo (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., którego pracownikiem był sprawca wypadku drogowego posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego Ubezpieczyciela. Bezsporne były także okoliczności wypadku oraz rodzaj szkody i związek przyczynowy pomiędzy szkodą a wypadkiem. Spór koncentrował się jedynie wokół wysokości szkody, a w konsekwencji wysokości świadczeń rekompensujących jej zakres.

Przepis art. 444 § 1 k.c. przewiduje, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Natomiast art. 445 § 1 k.c. pozwala w takich wypadkach na przyznanie poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, czyli szkodę niemajątkową, wyrażającą się w doznanym bólu, cierpieniu, ujemnych doznaniach psychicznych.

Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia szkody niemajątkowej na osobie wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Inaczej niż przy odszkodowaniu, w przypadku zadośćuczynienia, ustawodawca nie wprowadza jasnych kryteriów ustalania jego wysokości. Wskazuje jedynie ogólnikowo, iż suma przyznana z tego tytułu winna być odpowiednia.

Przez "odpowiednią" sumę należy rozumieć kwotę pieniężną, której wysokość utrzymana jest w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa oraz dostosowaną do okoliczności konkretnego wypadku. Zadośćuczynienie ma ułatwić przezwycięzenie ujemnych następstw wypadku, zaś jego wielkość zależeć będzie od oceny całokształtu okoliczności sprawy, przede wszystkim rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, czy nieodwracalnego charakteru (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, niepubl.; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz.81; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r, nr 4, poz.40). Od zobowiązanego poszkodowany winien otrzymać sumę pieniężną odpowiednią dla zatarcia lub złagodzenia poczucia krzywdy i odzyskania równowagi psychicznej. Z drugiej zaś strony zadośćuczynienie nie może stanowić represji majątkowej dla osoby odpowiedzialnej za szkodę.

W niniejszej sprawie przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia uwzględniono przede wszystkim rodzaj odniesionych obrażeń w postaci urazu głowy i wstrząśnienia mózgu, jak również fakt, iż jego następstwem jest 5% długotrwały uszczerbek na zdrowiu. Powódka była hospitalizowana tylko 6 dni, ale w okresie miesiąca po wypadku odczuwała dolegliwości bólowe i zawroty głowy. W tym czasie przyjmowała leki przeciwbólowe oraz nootropowe, które zresztą przyjmuje do chwili obecnej choć w przypadku leków przeciwbólowych z mniejszą częstotliwością i w mniejszym zakresie. J. P. nadal okresowo odczuwa bóle głowy. Ponadto następstwem doznanego urazu głowy było rozwinięcie się u powódki nerwicy pourazowej objawiającej się zaburzeniami pamięci i snu, trudnościami w koncentracji, okresowymi zawrotami i bólami głowy w okolicy skroniowej oraz lękiem podczas korzystania z komunikacji publicznej. Dodatkowe znaczenie w ocenie Sądu ma również fakt, iż w dacie zdarzenia powódka miała 75 lat. U osoby zaawansowanej wiekiem naturalna zdolność organizmu do samodzielnej regeneracji jest dużo mniejsza niż u osoby młodej.

W ocenie Sądu świadczenie wypłacone powódce nie zaspokoilo wszystkich roszczeń powstałych w związku z wypadkiem z dnia 6 czerwca 2013 roku. Doznanej przez poszkodowanego krzywdy nigdy nie można wprost, według całkowicie obiektywnego i sprawdzalnego kryterium przeliczyć na wysokość zadośćuczynienia. Charakter szkody niemajątkowej decyduje, bowiem o jej niewymierności (wyrok SN z dnia 9 II 2000 r., III CKN 582/98, LEX 52776), a pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. ma charakter niedookreślony (wyrok SN z dnia 28 IX 2001 r., III CKN 427/00, LEX 52766). Dlatego też w judykaturze wskazuje się, że oceniając wysokość przyjętej należnej sumy zadośćuczynienia sąd korzysta z daleko idącej swobody (wyrok SN z dnia 11 VII 2000 r., II CKN 1119/98, LEX 50884). Jednocześnie w judykaturze wskazuje się na potrzebę poszukiwania kryteriów obiektywnych i sprawdzalnych, choć przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron (wyrok SN z dnia 12 IX 2002 r., IV CKN 1266/00, LEX 80272). Kryterium pozwalającym na pewną obiektywizację rozmiaru doznanej szkody może być w niniejszej określony stopień uszczerbku na zdrowiu poszkodowanego, ale jego brak nie odbiera następstw wypadku charakteru szkody niemajątkowej. Ze względu na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia, powinno ono uwzględnić także wszystkie zachodzące okoliczności, zwłaszcza takie jak nasilenie cierpień, wpływ zdarzenia na sytuację osobistą i rodzinną powódki.

Mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności, nie można jednak zapominać, że zadośćuczynienie powinno być umiarkowane i utrzymane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Ze względu na niewymierność szkody niemajątkowej, zadośćuczynienie nie może być traktowane na zasadzie ekwiwalentności, charakteryzującej odszkodowanie za szkodę majątkową. Zadośćuczynienie, bowiem – niezależnie od wysokości - nigdy nie będzie mogło naprawić krzywdy, a najwyżej ją złagodzić (orzeczenie SN z dnia 24 VI 1966 r. OSPiKA 1966, poz. 92, wyrok SN z dnia 12 IX 2002 r., IV CKN 1266/00, LEX 80272, wyrok SN z dnia 28 IX 2001 r., III CKN 427/00, LEX 52766).

Uwzględniając zarówno rodzaj i rozmiar doznanej przez powódkę krzywdy, jak też dyrektywę przyznawania umiarkowanego zadośćuczynienia, Sąd doszedł do przekonania, że kwota dalszych 5.586 złotych o której zasądzenie wystąpiła powódka, jest kwotą adekwatną do rozmiaru krzywdy, także przy uwzględnieniu, że wcześniej wypłacono jej kwotę 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

W konsekwencji Sąd zasądził w punkcie 1a. wyroku kwotę 5.586 złotych tytułem zadośćuczynienia.

Zgodnie z treścią art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć

z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Jeżeli natomiast poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (§2).

Na tej podstawie powód może domagać się od pozwanego zwrotu kosztów zakupu leków oraz kosztów związanych z opieką osób trzecich. Powyższe koszty muszą mieć związek ze szkodą, a ponadto na powodzie spoczywa obowiązek udowodnienia ich wysokości.

Renta z tytułu zwiększenia się potrzeb poszkodowanego dotyczy sytuacji, gdy w wyniku doznanej szkody istnieje konieczność ponoszenia wyższych kosztów utrzymania w zakresie usprawiedliwionych potrzeb w porównaniu do stanu sprzed wyrządzenia szkody. Tu wyrównuje się koszty stałej opieki pielęgniarstwa, odpowiedniego wyżywienia, koszty stałych konsultacji medycznych i lekarstw. Przyznanie renty z tego tytułu nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki.

Dla ustalenia zasadności roszczenia o odszkodowanie w kwocie 161,50 zł (po jego cofnięciu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 252,50 zł istotne znaczenie miała opinia biegłego z zakresu neurologii, który przyznał, że z powodu doznanego urazu głowy połączonego ze wstrząśnieniem mózgu i występujących u powódki dolegliwości bólowych konieczne było przyjmowanie przez powódkę leków nootropowych i przeciwbólowych których koszt wynosił przez okres pierwszych 3 miesięcy 80 zł miesięcznie, a następnie zmniejszył się do 60 zł miesięcznie. Przesłuchany w sprawie świadek T. D. oraz powódka potwierdzili, że do chwili obecnej J. P. przyjmuje leki przeciwołepienne oraz okresowo leki przeciwbólowe.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż powódka wykazała zasadność roszczenia o odszkodowanie w zakresie obejmującym koszt zakupu leków – tj. w zakresie kwoty 100 zł, przy uwzględnieniu kwoty 200 zł wypłaconej przez pozwanego na etapie postępowania likwidacyjnego.

Z opinii biegłego sądowego w dziedzinie neurologii wynika również, że powódka wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze jednej dziennie przez miesiąc. Łączna liczba godzin tej pomocy wynosi 28 (4 tygodnie x 7 dni x 1 h). Przyjmując stawkę 9,50 zł, która obowiązywała do dnia 30 czerwca 2013 roku za godzinę pomocy (bez różnicowania czy chodzi o dzień powszedni czy też soboty bądź niedzielę i święta, kiedy powinna ona ulec podwojeniu oraz nie wskazując, iż w okresie 4 dni lipca stawka wynosiła 11,50 zł) należna renta na zwiększone potrzeby z tego tytułu wynosi 266 zł. Mając na uwadze, iż pozwany wypłacił powódce z tego tytułu kwotę 52,50 zł, a powódka dochodzi kwoty 61,50 zł również roszczenie w tym zakresie należy uznać za usprawiedliwione.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż powódce należy odszkodowanie w łącznej kwocie 161,50 zł obejmujące zwrot kosztu zakupu leków – 100 zł i zwrot kosztów opieki osób trzecich – 61,50 zł i orzekł jak w punkcie 1 b wyroku.

Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Termin wymagalności świadczeń przysługujących poszkodowanemu od ubezpieczyciela z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów określa art. 817 § 1 k.c. Jest to termin 30 dni od dnia otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie

w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, jest to termin 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności (art. 817 § 2 k.c.). Obowiązek udowodnienia istnienia okoliczności z art. 817 § 2 k.c. oraz ich zasięgu obciąża ubezpieczyciela (art. 6 k.c.). Obowiązany jest on w szczególności wykazać, że uzupełnienie postępowania likwidacyjnego nastąpiło bez nieuzasadnionej zwłoki, z zachowaniem interesu wierzyciela (art. 354 § 1 k.c. i art. 355 § 2 k.c.). Również zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.) ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Niespełnienie świadczenia w terminie rodzi po stronie ubezpieczyciela konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby

opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481§ 2 k.c.).

Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania ma charakter zobowiązania bezterminowego. Jego przekształcenie w zobowiązanie terminowe może nastąpić w wyniku wezwania wierzyciela (pokrzywdzonego) skierowanego wobec dłużnika do spełnienia świadczenia. W przedmiotowej sprawie powódka zgłosiła pozwanemu szkodę i żądanie zapłaty kwot: 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 400 zł tytułem odszkodowania w piśmie doręczonym stronie pozwanej w dniu 12 listopada 2013 r., zaś w zakresie rozszerzonej kwoty 14 zł tytułem odszkodowania w odpowiedzi na pozew doręczonej pozwanym w dniu 8 maja 2014 roku. Z tych przyczyn Sąd przyznał odsetki od kwot: 5.586 zł zadośćuczynienia i 161,50 zł odszkodowania od dnia następnego po upływie terminu 30 dni od daty zgłoszenia szkody i przedmiotowych roszczeń czyli od dnia 13 grudnia 2013 roku zaś od kwoty 14 zł odszkodowania od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pozwu zastępującego wezwane do zapłaty - tj. od dnia 9 maja 2014 r.

Zgodnie z treścią art. 203 § 1 k.p.c., aż do rozpoczęcia rozprawy, pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego, a jeżeli z cofnięciem pozwu połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Pełnomocnik powódki cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia, w zakresie kwoty 252,50 zł dochodzonego odszkodowania zatem zgoda pozwanego nie była wymagana. Nadto Sąd nie dopatrył się okoliczności wskazujących na istnienie podstaw do uznania tej czynności za niedopuszczalną na podstawie art. 203 § 4 k.p.c. i wobec tego na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w sprawie (pkt 2 sentencji).

Powództwo podlegało oddaleniu podlegało oddaleniu jedynie w zakresie żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości oraz częściowo w zakresie odsetek.

Przyjmuje się, iż zasądzenie określonego świadczenia na rzecz powoda w sprawie o naprawienie szkody wynikłej z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, nie wyłącza jednoczesnego ustalenia w sentencji wyroku odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z tego samego zdarzenia, w oparciu o art. 189 k.p.c. Warunkiem dopuszczalności takiego ustalenia jest istnienie po stronie powoda interesu prawnego. Wskazuje się, iż interes taki może istnieć, zwłaszcza przy szkodach na osobie, mimo możliwości dochodzenia świadczenia z danego stosunku prawnego, jeżeli z tego stosunku wynikają dalsze jeszcze skutki, których dochodzenie w drodze powództwa o świadczenie nie jest możliwe lub nie jest na razie aktualne. Interes ten wyraża się w tym, by nie doszło do przedawnienia roszczeń oraz pogorszenia się sytuacji poszkodowanego, który w kolejnym procesie, w związku z upływem czasu mógłby napotkać trudności przy wykazywaniu przesłanek odpowiedzialności. Ustalenie odpowiedzialności na przyszłość umożliwia poszkodowanemu dochodzenie kolejnych roszczeń, nawet gdy owe dalsze skutki wystąpią po upływie terminu przedawnienia (tak Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 17 kwietnia 1970, III PZP 34/69, OSNC 1970 r., nr 12, poz. 217). Jednocześnie, w doktrynie i orzecznictwie, wskazuje się, że także pod rządą art. 442¹ § 3 k.c. powód dochodzący naprawienia szkody na osobie może mieć interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości. Zwłaszcza, że w kolejnym procesie odległym w czasie od momentu wystąpienia zdarzenia wyrządzającego szkodę, poszkodowany może napotkać na istotne trudności z wykazaniem przesłanek odpowiedzialności pozwanego (tak między innymi Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 24 lutego 2009 roku, III CZP 2/09, opubl. Biuletyn Sądu Najwyższego 2009 rok, nr 2, poz.10, LEX 483372, z głosem aprobowaną M. Sieradzkiej).

W przedmiotowej sprawie, nie zachodzą podstawy do ustalenia na podstawie art. 189 k.p.c. odpowiedzialności pozwanego na przyszłość. W ocenie Sądu, na gruncie art. 442¹ § 3 k.c. powódka miała interes prawny w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość. Jednakże, ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby prawdopodobne było ujawnienie się u powódki w przyszłości dalszych następstw przedmiotowego wypadku. Rokowania powódki na przyszłość są pomyślne zarówno odnośnie urazu głowy jak i nabytej nerwicy. Biegły neurolog jednoznacznie wskazał, iż brak jest danych pozwalających

stwierdzić, iż u powódki w przyszłości pojawią się w przyszłości dalsze niekorzystne następstwa związane z przedmiotowym wypadkiem.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powódka ostała się ze swoim roszczeniem niemalże w całości (96%), dlatego też pozwany obowiązany jest do zwrotu na jej rzecz poniesionych kosztów procesu w wysokości 1.217 zł stanowiących wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą od udzielonego pełnomocnictwa.

W zakresie ustalania wynagrodzenia pełnomocnika powoda Sąd orzekł w oparciu o § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).

Stosownie do treści art. 113 ust. 1 ww. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

W rozpoznawanej sprawie Skarb Państwa tymczasowo wydatkował ze swoich funduszy kwotę 925,52 zł, na którą złożyły się 300 zł tytułem opłaty sądowej od wniosku, 625,52 zł tytułem wynagrodzenia biegłego (k. 101 i 138).

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w pkt 3 i 4 wyroku.